

Regresja, interpolacja i aproksymacja danych pomiarowych

Ten skrypt stanowi przewodnik po metodach macierzowych stosowanych do rozwiązywania układów liniowych. Obejmuje on zagadnienia takie jak **regresja, interpolacja i aproksymacja**. Użyjemy funkcji i poleceń MATLABa do rozwiązywania przykładów praktycznych na przykładzie czujnika odległości.

Wprowadzenie

Regresja liniowa jest jedną z najczęściej stosowanych metod matematycznych, używaną w takich dziedzinach jak fizyka, biologia czy uczenie maszynowe. W tym skrypcie omówimy podstawy układów liniowych i metody macierzowe ich rozwiązywania.

Przykład regresji liniowej

Regresja liniowa to metoda **dopasowania modelu matematycznego** do danych, który opisuje zależność między zmienną niezależną x a zmienną zależną y .

Interpolacja danych to metoda, która korzystając z ograniczonego zasobu danych o przebiegu funkcji potrafi wygenerować szacunkowy przebieg tej funkcji.

Dla przykładu wykorzystamy szereg punktów pokrywających się z przebiegiem funkcji $y=\cos(x)$ i sprawdzimy dokładność interpolacji za pomocą funkcji *interp1*.

Zacniemy od zadeklarowania zakresu od 0 do 2π , z krokiem o $\pi/8$.

```
x = 0:pi/8:2*pi;
```

Następnie, do zmiennej y przypiszemy odpowiadające wartościom x wartości funkcji $\cos(x)$.

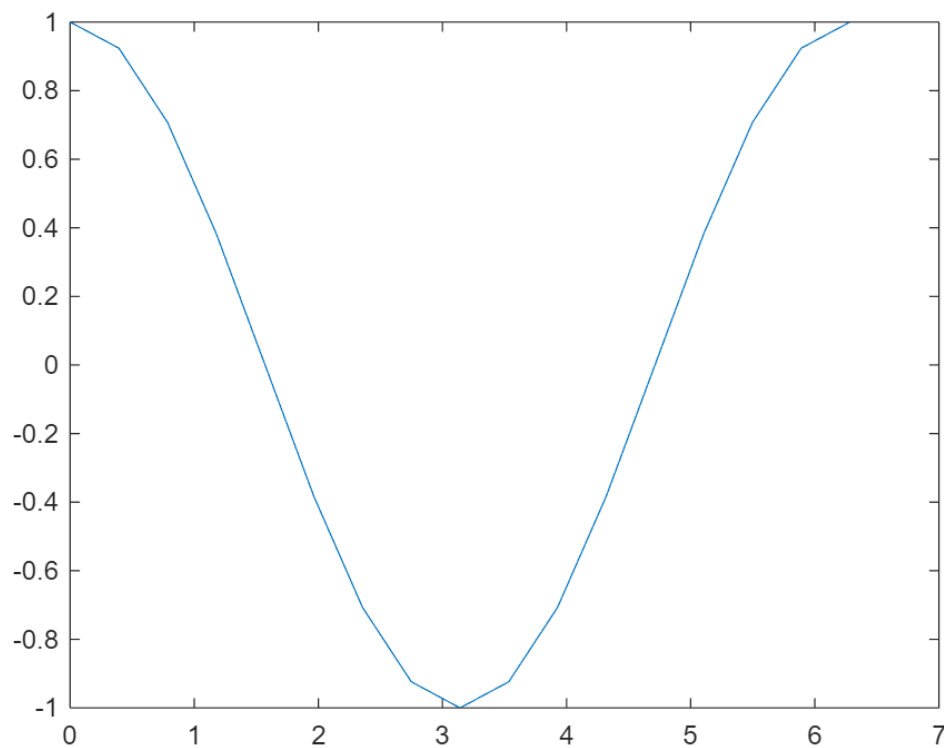
```
y = cos(x);
```

Kolejno wygenerujemy ostatni potrzebny parametr, a więc punkty próbkowania dla funkcji *interp1*. Dla zwiększenia częstotliwości, ustalimy krok na $\pi/32$.

```
xq = 0:pi/32:2*pi;
```

Dalszym krokiem będzie wykorzystanie funkcji *interp1* do wygenerowania interpolacji i narysowanie na jej podstawie wykresu.

```
intrap = interp1(x, y, xq);  
plot(xq, intrp)
```


Jak widać na wygenerowanym wykresie, funkcja jest zbliżona kształtem do funkcji *cosinus*, przy czym przy uważnym przyjrzeniu się można zauważyć, że jest ona złożona z połączonych ze sobą prostych. Można więc wyciągnąć prosty wniosek, że wraz ze zwiększaniem ilości punktów próbek uzyskamy wykres dużo bardziej zbliżony do rzeczywistego wykresu funkcji.

Aproksymacja to wygenerowanie przybliżonego rozwiązania na podstawie danych punktów. Przydaje się ona do wyznaczania linii trendu w przypadkach, kiedy ograniczony i niedokładny zbiór danych nie wyznacza idealnej funkcji, ale wskazuje konkretny kierunek przebiegu funkcji.

Zacznijmy od wygenerowania zbioru punktów od 0 do 20.

```
x = 0:1:20;
```

W następnym kroku przypiszemy do zmiennej *y* wartości funkcji $2x+1$

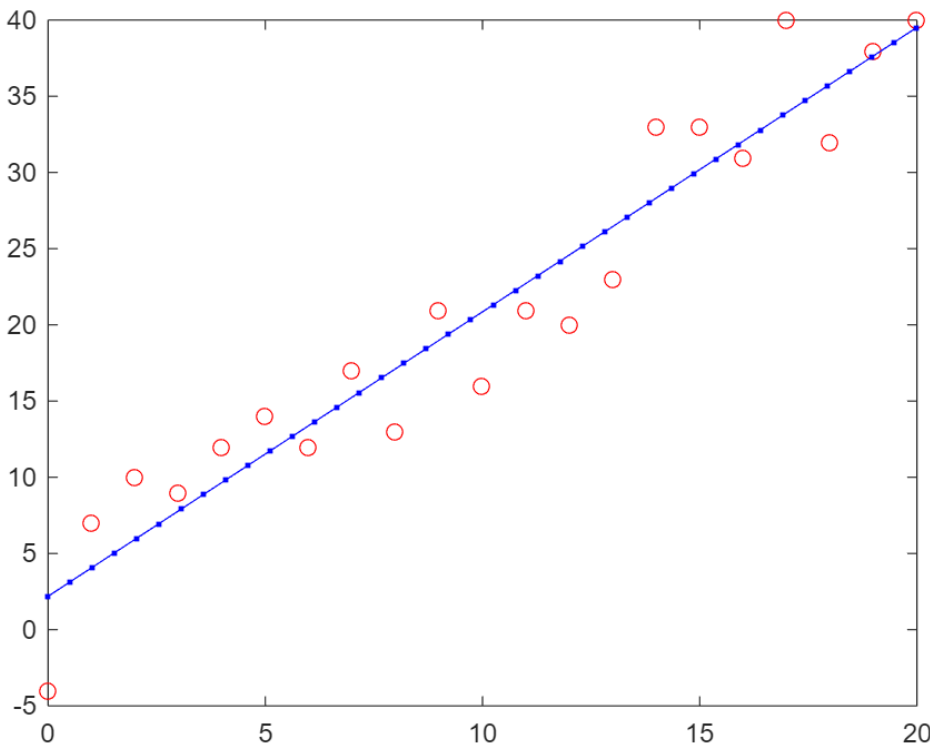
```
y = 2*x + 1;
```

W celu oddalenia punktów od rzeczywistego przebiegu funkcji, zmienimy w sposób losowy położenie punktów na osi *y*.

```
r = randi([-5 5],1,21);  
y = y + r;
```

W dalszej kolejności użyjemy funkcji *polyfit* do wygenerowania linii prostej uśredniającej przebieg wyznaczonych punktów, po czym narysujemy wykres zawierający punkty i prostą.

```
prosta = polyfit(x, y, 1);  
x_fit = linspace(0,20,40);  
y_fit = polyval(prosta, x_fit);  
plot(x, y, 'ro', x_fit, y_fit, 'b.-')
```


Wykorzystanie funkcji *randi* sprawia, że każde wykonanie segmentu kodu daje inne rezultaty, dzięki czemu możemy obserwować różnice w oszacowanej funkcji. Zmiana zakresu generowanych losowo wartości z $[-5\ 5]$ na szerszy lub węższy odpowiednio zmniejszy lub zwiększy dokładność generowania aproksymacji funkcji.

Rozważmy **przykład regresji liniowej**, w którym dopasowujemy linię prostą do danych. Użyjemy funkcji *polyfit* MATLABa, aby znaleźć najlepsze dopasowanie dla zestawu danych.

Gdy jako trzeci argument do funkcji:

```
% doc polyfit
```

podamy wartość większą od 1, to dopasowanie funkcji do danych pomiarowych odbędzie się za pomocą wielomianu. Dla stopnia wielomianu = 1:

```
% Generowanie przykładowych danych  
x_data = [1 2 3 4 5];  
y_data = [2.2 2.8 3.6 4.5 5.1];  
stopien_wielomianu = 1;  
% Oblicz współczynniki regresji liniowej (nachylenie i przesunięcie)
```

```
p = polyfit(x_data, y_data, stopien_wielomianu);
```

```
% Wyświetlenie współczynników
```

```
disp("Współczynniki regresji liniowej (nachylenie i przesunięcie):")
```

Współczynniki regresji liniowej (nachylenie i przesunięcie):

```
disp(p)
```

```
0.7500    1.3900
```

Regresja wielomianowa

Funkcja `polyfit` znajduje współczynniki $a_0, a_1, \dots, a_n$ wielomianu:

$$y = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$$

gdzie:

x – wektor wartości niezależnych,

y – wektor wartości zależnych,

n – stopień wielomianu,

p – wektor współczynników wielomianu od najwyższego do najniższego stopnia.

```
stopien_wielomianu = 2;
```

```
p2 = polyfit(x_data, y_data, stopien_wielomianu);
```

```
disp(["Współczynniki regresji wielomianem stopnia :", num2str(stopien_wielomianu)])
```

```
"Współczynniki regresji wielomianem stopnia :"    "2"
```

```
disp(p2)
```

```
0.0071    0.7071    1.4400
```

```
% Rysowanie danych i linii regresji
```

```
figure
```

```
plot(x_data, y_data, 'o')
```

```
hold on
```

```
plot(x_data, polyval(p, x_data), '-')
```

```
title("Dopasowanie regresji liniowej")
```

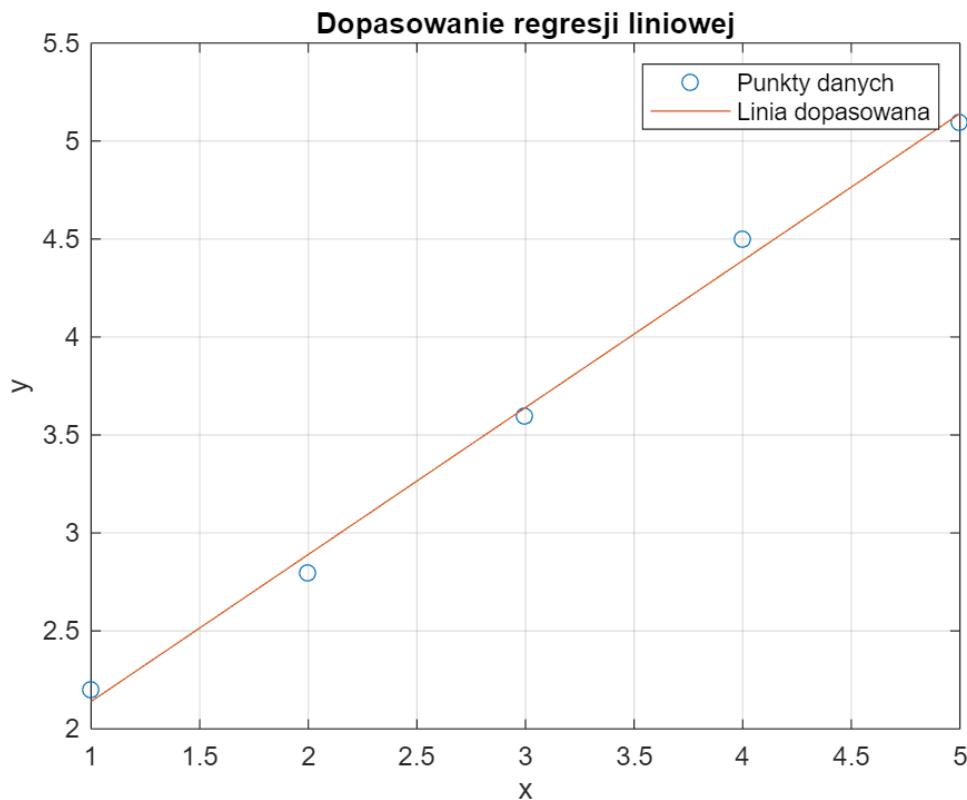
```
xlabel("x")
```

```
ylabel("y")
```

```
legend("Punkty danych", "Linia dopasowana")
```

```
grid on
```

```
hold off
```


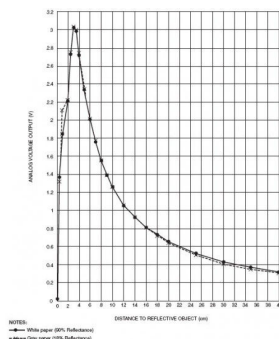
Przykład Interpolacji

Interpolacja to metoda polegająca na **znalezieniu wartości pośrednich** między znanymi punktami danych.

Podczas ćwiczeń laboratoryjnych należy wykonać serię pomiarów za pomocą Arduino UNO i czujnika odległości, następnie wykonać aplikację, tak aby dla dowolnej wartości napięcia na wyjściu czujnika aplikacja wskazywała rzeczywistą odległość. Dokonać oceny dokładności wskazań dla **nieliniowej** charakterystyki głośnika.

Regresja i interpolacja danych z analogowego czujnika odległości

W ćwiczeniach tych należy wykonać kalibrację analogowego czujnika odległości, używając różnych metod dostępnych w MATLAB. Celem jest przekształcenie sygnału analogowego z czujnika na odpowiadającą mu odległość za pomocą metod interpolacji i dopasowania krzywych.

Zdjęcie oraz charakterystyka $U = f(x)$ czujnika odległości wykorzystanego podczas ćwiczeń laboratoryjnych.

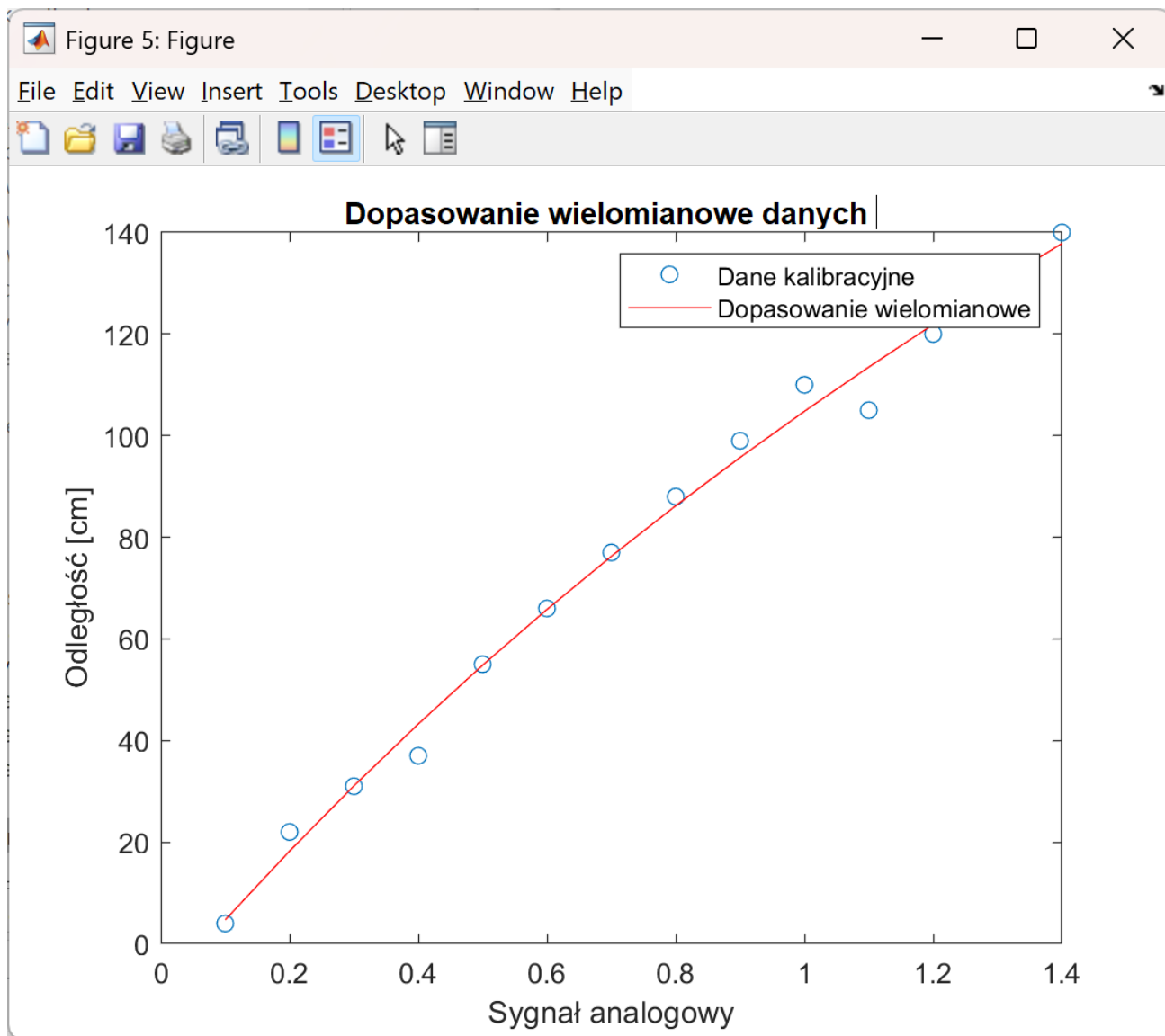
2. Wymagania wstępne

Przed przystąpieniem do ćwiczeń:

- Zapoznaj się z działaniem czujników analogowych i zasady kalibracji.
- Należy wykorzystać mikrokontroler Arduino (jedno z wejść analogowych) i analogowy czujnik odległości do uzyskania danych wejściowych do laboratorium. Należy zainstalować bibliotekę do Arduino UNO.

Zdjecia mikrokontrolera Arduino UNO.

Przykład